

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Registered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing as special rate of postage provided for in Section 1103
of the U. S. C. of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОС ОДНОГО З СЕКРЕТАРІВ

Секретар 54 відділу У. Н. Союзу не є задоволений зі стану членства в нашій організації. І дає вираз тому своєму незадоволенню в листі до редакції. Пише, що він точно слідить за звітами з річного засідання головного уряду. І шукає там причин, чому в останньому році за цілий рік наша організація в числі дорослих членів зростає тільки на 9 осіб.

Він каже, що винуватим за це спадає на кризу, але несправедливо. Бо властивою причиною величезного суспензу є такі недбалістю відділових урядників. Він пропонує, щоб у будучих виказах подавати точно причини суспензу, а тоді весь наш загал переконується про те, про що він сам переконується: що тут головна вина є по стороні відділових урядників.

А далі пише він так:

„Знаю випадки, що коли свідоміші члени радили у відділі, як приєднати до Союзу молодь, то інші думали головню про те, щоб тільки для себе забезпечити з відділової каси посмертне на суму \$200, призначуючи для молодих усього — \$50 і вимагаючи від молодих платити ті самі вкладки, що їх платять старші. До цього не прийшло. Але як у таких відносинах приєднувати молодь? Як впливати в ту молодь любов і поважання до старших?“

Ще далі пише цей секретар і про „кумівство“ по відділах, про те, що той, хто походить з краю з „другого села“, є вже „чужим“, а навіть не вважається „добрим українцем“. Тесаме, пише він, відноситься часами і до тих, що вже тут живуть в одному і тим самим місті, але в „другій дільниці“, чи „на іншій кінці вулиці“. Це вже теж — „чужі люди“. Оттка „кумівська“ поведінка багатьох відділових урядників дуже шкодить організації; вона навіть відштовхує від неї часами і тих, що вже є в ній довгі роки, що жили з нею, але не можуть жити з такою вузкоглядною „політикою“ у відділах. Кумівство, дурні порахунки, дрібні амбіції є одною з важких причин, що маємо в організації так багато суспензу по відділах. Це є нашим великим недомаганням. І цього, пише секретар, не можна замовчувати, а треба підносити ці справи публично й апелювати до сумління і розуму відділових урядників та членства, щоб ця кумівська язва була вже раз знищена.

При кінці звертається згаданий відділовий секретар іще зокрема до своїх товаришів-секретарів і просить їх, щоб не допускали до таких численних суспенз, щоб, коли не збільшають членства у відділі, принаймні подбали, щоб відділ не меншав та щоб не було принаймні між відділовими урядниками таких, яких жінка чи діти не були б Союзі. А як так буде, тоді, пише секретар, певно прийде в Союзі зміна на краще, тоді певно докажемо, що стара генерація зміла для Союзу майно надбати і зміла його передати.

Е. Опацький (Рим).

УКРАЇНА І СХІДНІ ГРАНИЦІ ЄВРОПИ

(Переклад інавгураційної промови, виголошеної 3-го квітня 1936 р. при відкритті курсів українознавства в Східному Королівському Інституті в Неаполі).

Починаючи першу конференцію про українську цивілізацію, я почуваюся до обов'язку подякувати Дирекції Інституту, і перш усього Королівському Комісареві, депутатові Барбілінієві та проф. Луджі Сальвінієві, за звернене до мене запрошення перевести в мурях цієї найбільш авторитетної установи курси української мови й цивілізації, — перші курси цього роду, що ще відбуватимуться в Італії. Відчуваю цю честь, що спадає на мене, як теж і цілу відповідальність.

Ще кілька років тому, в міссячнику другого Інституту, авторитетного в справах української мови й цивілізації, я був змушений звести таку полеміку з людьми, що не тільки твердили, що українська мова ніби не існує, але заперечували навіть саме існування народу, який носив би таке ймення. Але дуже часто саме життя виправляє забобони, і ось, кілька років пізніше, внаслідок шляхотньої ініціативи Східного Королівського Інституту, влаштовуються курси мови й цивілізації цього українського народу, численного, як народ італійський, і призначеного, як і народ італійський, відіграти, з огляду хоча би на своє географічне положення, незаступну функцію в європейській цивілізації.

Сьогодні будемо говорити саме про цю характеристичну історичну функцію українського народу.

На конгресі „Вольта“, що відбувся в 1932 році в Римі, з ініціативи Королівської Італійської Академії, було поставлено проблему границь Європи. Невіджадуваний академік Бонфанти, в своїй доповіді „Європа і цивілізація“, цілковито відкинув загальноприйняту географічну концепцію Європи, відмовляючись признати Росію за європейську країну:

„Європа, — писав він, — це ніякий географічний суходіл, але тільки історичний витвір. Країна обіймає перш за все ті країни, на які панування Риму поширило греко-римську або середньоземноморську цивілізацію; потім захоплює ідеальні здобутки римського світу, себто ті території, на котрі в середній віці — цілком мирним шляхом і без політичного опанування — поширилася ця сама грецько-римська цивілізація, себто головним чином німецькі території. Петро І за думав і намагався перевести в життя ідею уведення Росії в рамки європейської цивілізації. Але його намір нині поховано, — Росія робиться знову Азією...“

Таксамо і д-р Сеса, глибокий знавець російських справ, у своїй доповіді „Большевицька Росія у відношенні до Європи“, представлений на конгресі „Вольта“ писав:

„Якщо вже царська Росія відзначалася рисами, що відізначали її від Європи, то большевицька Росія не має вже нічого спільного з західно-європейською цивілізацією. Єдність європейської цивілізації походить з Риму, — Росія ніколи не бачила римських легіонів і ніколи не знала римського права, римської цивілізації. Вона бачила замість того орди Чингіс Хана і Тамерлана і зносила їх ярмо впродовж чотирьох століть, — від татар же вона отримала підстави своєї державності. Вона не знала ніколи навіть християнського Риму, бо християнство прийшло до неї через Схід, за посередництвом Візантії. І тому, якщо стара Росія була відмінна від Європи, то теперішня большевицька Росія, зі своїм советським режимом, має функції яскраво антиєвропейські...“

Нам видається потрібним зафіксувати ці авторитетні оцінки про антиєвропейський характер Росії, виголошені в такому високому осідку (як Академія Італії), щоби підкреслити європейський характер української історії і цивілізації. Видається нам це потрібним тому, що ще досі не вмерла стара звичка розглядати під іменем „Росії“ увесь той величезний простір, що до революції називався Російською Імперією, а тепер звичайно називається Союзом Советських Соціалістичних Республік.

Вага термінології в кожній науці є дуже велика, але в політиці вона має часто просто життєве значіння для нормального розвитку відповідної нації. Я маю надію виказати в будучому, який пожиток мала московська Росія з тої плуатини етнічних термінів, що вона внесла в життя східної Європи, а тепер обмежується тільки до завваги, що під іменем українського народу я говоритиму про нарід, що з'явився на історичній сцені в IX ст., навколо міста Києва, під іменем „Русь“ непевного походження, і хоча пізніше впродовж століть був знаний під ріжними йменнями (руссини, рутени, козаки, черкаси, малороси, українці), залишився все тим самим народом, з тими самими етнічними прикметами, з тими самими культурними й історичними функціями. Говорячи про російський народ, я матиму на увазі народ московський, що збудувавши при кінці XVII ст. імперію у східній Європі й опанувавши Київ та Україну, привласнив також її давнє ймення „Русь“, але — внаслідок того ніскільки не відізначив своєї вдачі.

Встановивши цю дуже важливу точку, можемо відразу ствердити, що осуди, допіру нами цитовані, про антиєвропейський характер „російської“ цивілізації не мають ніякого відношення до українського народу, який завжди мав найтісніші зв'язки з європейською цивілізацією і був навіть її найвірнішим палядином (охороном), приймаючи на свої широкі груди всі напади азійських орд і приносячи на вівтар її охорони своїх найкращих синів.

Якщо ми подивимося до того ж іще й на географічну мапу, то побачимо, що московська Росія є дуже тісно зв'язана з Волгою з її численними допливами, і тому належить до водозбору Каспійського моря, себто моря азійського, — тимчасом як Україна не виходить з меж водозбору Чорного моря, — моря європейського, моря середньоземноморського.

Цей факт фізичної географії мав величезне значіння в житті двох народів і вплинув на

них в цілком відмінний — сказав би навіть протилежний спосіб. Один з них був невідчужливо скерований в бік Азії, другий — в бік Європи. І цей один факт вистачає, щоб зруйнувати міт євразійської єдності.

Але перейдемо до інших фактів, характеру історичного й культурного.

В своїй експансії на південь і на захід, перша Українська Держава Князівства Київського, вже в X столітті за князя Святослава, завоювала цілу Болгарію, за князя Володимира Осягла, Вислу і західні схили Карпатів. Але вершка своєї слави і сили, Русь-Україна досягла за князя Ярослава Мудрого, коли князівська киявська династія споріднилася з майже всіми видатними династіями Європи. Самий князь Ярослав був одружений з королівною шведською Іриною, донькою славного короля Олафа; донька Ярослава Анна вийшла за французького короля Генрика I; друга донька Єлисавета, за королеви Геральда Сміливого, що пізніше зробився королем Норвегії; третя Настя — пішла за короля угорського Андрія I; одружився з якоюсь візантійською царівною з роду Мономахів; другий син Володимир — з княжною польською, а третій син Святослав — з сестрою Бурхардта, єпископа трірського.

Смерть Ярослава Мудрого (1054) визначила початок упадку Київської Держави, бо її територія, згідно з принципами федалізму, визнавалася власністю династії і тому була поділена між численними спадкоємцями. І хоч пізніше великий князь Володимир Мономах, зять англійського короля Гаральда, об'єднав знову під своїм берлом майже 3/4 національної території, занепад Київської Держави був неминучий, бо Мономах пішов слідами Ярослава і поділив свої володіння. Таким чином, поволі Русь-Україна ділилася на все менші князівства, що номінально залежали, по праву старшинства, від Києва, аж поки в 1240 році татарські орди Батія не спустошили цілу Україну і не зруйнували Київ. Проте, вже раніше, перед татарською навалю, політичний і культурний осередок українського життя перенісся був далі на захід — до Гали-

чини і Волині, де виникла друга велика Держава Українська. Переємники Ярослава Мудрого продовжували підтримувати якнайтісніші зв'язки з монархіями дворами західної Європи, навіваючи нерідко нові шлюбні зв'язки. Не будемо входити тут в нудні й педантичні перераховування ріжних родинних зв'язків, що встановлювалися знову між киявською династією і ріжними династіями західної Європи. Згадаємо тут тільки деякі факти, що мали відгомін навіть в Італії, — і перш за все шлюб Евпраксії, доньки великого князя Всеволода, що втративши свого першого чоловіка, маркграфу Саксонського, віддалася вдруге за Генриха IV, царя німецького (в 1089 р.), славновісного героя Каноси. Генрих IV виявив себе дуже невдатним чоловіком і так зле поведився зі своєю жінкою, що вона мусіла прохати захисту у графині Матильди (1094 р.) Тосканської, а за її посередництвом і у папи римського. Відносини між Евпраксією та Генрихом IV були обговорювані перше на синоді в Констанці, а потім в Пяченці. Визнано, що ціла вина мусить бути на Генриху IV, і Евпраксія повернулася до Києва, де і вмерла в 1109 році черницею.

Цікаво також відзначити, що коли великий князь Ізяслав мусів поступитися княжим столом на користь брата свого Святослава, то він втік на Захід і там шукав допомоги проти брата, перше при дворі ще молодого тоді царя, Генриха IV (1075), а потім також у папи. Генрих IV післав був до Києва посольство на чолі з Бурхардтом, єпископом трірським, що мав загрознити війною проти Святослава, якщо він не поверне князівства братові царя з такими дорогими подарунками в золоті і тканинах, що, як посвідчує тогочасний німецький літописець, „ніхто ще не пригадував собі, щоби хтось привозив до Німеччини стільки багатства“. Український літописець, оповідаючи про посольство Бурхардта, стверджує, що Святослав дійсно хвалявся своїм багатством перед Бурхардтом, але наводив також його слова, що, мовляв, „добре військо ще краще за ці багатства, бо з ним можна здобути ще більше“.

Не мавши успіху в царя, Ізяслав післав одного зі своїх синів в Рим, де цей ніби просив у папи „королівства руського“, залежного від папи. Маємо з тих часів дві папські булли (з 17 і 20 квітня 1075), які трактують про цю справу, але, очевидно, без жадного успіху.

Ми вважали потрібним спитатися на цих епізодах, бо вони ілюструють якнайкраще ті тісні зв'язки, що існували в тих часах між Україною і західною Європою. Саме життя в Україні також не відрізнялося від життя цілої Європи, тимчасом як багатства країни викликали, як ми бачили, вже і в тих часах подив чужинців.

(Далі буде).

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІ.

П. Ш., Філадельфія, Па. — Голос у справі часопису „Наш Лемко“ був би тоді добрий, коли б Ви самі були перевели якусь збірку, або приєднали часописові кілька передплатників з Америки. Інакше — це все слова. Треба живого прикладу.

Не розуміє.

— А що каже жінка, як ви так пізно вертаєтесь до хати?

— Нічого не каже, бо я ще не жонатий.

— В таким разі не розумію, чому ви так пізно вертаєтесь до дому?

УЛАС САМЧУК
ГОРИ ГОВОРЯТЬ
Роман у 2-ох частинах.
Частина друга.
Переклад з російської мови — Авторські права застережені.

А колиб їх не було у головній салі, запитай у кельнера. Вони звичайно в тій маленькій кімнатці грають карти. А колиб їх там не було, гони до панночок Крайзрів. Знаєш, де вони живуть? Ні. Ну, розуміється. Коло сільської хати, за мостом. Але вони можуть і у Крайзрів не бути. Сьогодні субота й їх може чорт зна куди занести... Так ті забіжи до Боршів, до Бабчинського, до Яруса, словом, до самого люцифера, але мусиш їх знайти. Розумієш? Ніякого чорта ти не розумієш. Бачу по пні. А тепер кругом марш! Але раз-два!

Браш після такої парні бомбою вилетів на вулицю, а задоволений, що зігнав злість, сотник Шульман вигідно вмищується у глибокому фотелі й закурює.

Заложивши ногу на ногу й випускаючи тоненькими струмочками димок, сотник усміхається й думає, як то він заговорить з Йонашем і що то він відповість. Він його, чортового медведя, навчить, як поводитися зо старшинами. Він його, як ковбасу, у двоє

зігне. Він йому докаже, хто тут командант, а хто лісничий.

У кімнаті ясно світиться лампа, на дворі темно, місяць ще не зійшов. Сотник докупує, розважливо кладе до попільниці решту й вслухується до гармідера, що долітає з вулиці.

— Ага. Це гаразд. Той мішок одразу їх цапнув... Ну розкішно. — Встає, обтягається і натягає на обличчя вираз жартівливої поважності.

Гармідер збільшується. Чути, відчиняються сині двері, затупотіло в передпокої „Роздягаються“ — думає сотник. Із розставленими обіймами готується зустріти своїх приятелів і тільки хильнулася двері, сотник викрикує: — ааа! Друзі...

Решта слів застрягли в горлі. Він остовпів. Очі баранячим рогом пролізли на ве. х, а руки мимоміт піднялися догори й так задурили. Перед ним, замість приятелів, стало дві потужні постаті з револьверами, направленими в його груди.

Не голосно, але впливово, попрохали вони підняти його „руки вгору“ й „іменем повстанчого комітету“ дозволили потурбувати його арештом. Сталося все так несподівано й швидко, що він навіть не встиг сказати слова. Одягнувшись й вийшли надвір.

Там звичайна змова перед-різдвяна тиша. На ґрунках прищулилися й мовчали хатки ґуцулів. Рідко в якій світиться вікно.

Сотника посаджено в санки і відвезено в напрямку сільської хати. Тамдесь і Браш шукає своїх Шровбу і Водічку.

15.

Розлютований Йонаш, вийшовши від команданта, кидається в санки й прожогом з місця пувств коні в чвал. Нічого не вдієш. Небезпека неминуча. Мусить, якнайскоріше додому, полагодити деякі справи й на цілу ніч до Рахова.

— Швидше, швидше! — же не він візника. Він поїде, вияснить, докаже. Він добеться негайної зміни команданта, бо цей надутий пняцик зовсім вікуди не годиться. І який чорт зробив його командантом. Його просто слід би на шибеницю. Цей зрадливий пес піднівся, обдурив... А все сам винен. Це все кара за мягкотілість. Заскнглила та коза, а тепер роби, що знаєш. Темно по горах лягло. За-

свіжені груди землі ціпніють у стисках морозу. А місяць все ще не зійшов.

Прудко біжать молоді коники, а легкі саночки ледь торкаються гладенької колі до роги. На затоках шурнуть у бік і далі. Мигають придорожні стовпи, жидівські хати... Земля брентить, тікає. Біжать річка, ліс, гора. Нарешті приїхав. Але не встиг він злізти з саней, як назустріч йому виступило кілька людей з зброєю. — Іменем і т. д. ви арештовані! — Йонаш не чує цих слів. Рука блискавично сягнула до кишені і не встигли вояки підбігти, як тархнув постріл.

Один з озброєних людей скрикує й одразу клякає. Кілька легінів накинuloся на лісничого. Розпочалася боротьба, сапання, стогін, храпіння. Через п'ять хвилин зоскруненими назад руками, його відвезено тими самими санями, що ними приїхав.

Очунявся в льоху під сільською хатою. Зпочатку не міг усвідомити, що сталося й де він є. Низенька, темна нора. Пахне шкурами й ще чорт зна чим. Два тапчани, під віконечком столик і на нім ледь же тендітний промінчик лодівої свічки.

Однак тут не сам. На одному з тапчанів, скуливши-ся на подобу шкура, якась постать. При вході Йонаш зовсім не помітив її. І аж пізніше не міг вийти з дива, пі-

навши в постаті пана сотника. Вираз, що прикрив обличчя обох знайомих, не піддається означенню. Сотник же витримав перший, прудко зірвався і ревував: — не смійте скалати зуби!

Йонаш швидко відступив, схилився на нари і замовк. Настала мертва, гробова тиша. Чути, як зверху відбиваються чіпсь байдужі кроки. Цок-цок-цок-цок! Чотири туди, чотири назад.

16.

Після розмови з матір'ю Кіті трохі поправилася. Повеселішала, прийняла страву й не лежала на ліжку. Вона все думала. Видно, снувала якісь пляни. Хотілося ще раз лояльно вступити в боротьбу з обставинами. Нераз хотілося зірватися в простір і демоном летіти над горами; лізати, туманами; злетіти темної ночі до страшного, забороненого місця й там віддатись у владу жорстокого гріха.

Часами кликала матір, думала її в обіймах, великі чорні очі благаючи чогось, чого мати безсила дати їй. Відривалася, тікала, плакала або співала, часами зривалася серед ночі й готова була кудись відійти.

— Це божевілья, мамусю! — шепчуть її уста, а руки обнімають *когось, хоч коло неї зовсім нема мамусі. Навколо ніч, ліс, вие пес, світить мі-

сьць і виблискує срібло снігової габи.

Ранок, день, самота. Надходить вечір. Пригадала, що сьогодні в ґуцулів Свят-вечір. По ґрунках у деяких місцях яркіше світається віконечка, тепліше натоплені хатки. У такий вечір сходить ґуцульська родина, довго молиться перед невірними, мов часописна ілюстрація, образами, після сідає за стіл і їсть святу вечерю.

Кіті задумала вийти пройтися. Надягнула щось тепліше й вийшла. Починає смеркати. Тихо й поволі западає ніч. Кіті зупинилася й слухає. І що дало вона вслухувалася, то ставало їй приємніше, легше на душі. Такої урочистої тиші вона, здавалося, не переживала ще. Неפורноно й струнко стоять, стіною смереки. Біла поверхня землі ледь помітно дихає, ніби груди в заснулої людини.

Кіті робиться надзвичайно приємно. Болі, буревійні пристрасті, уляглися спокійно на дні її нутра, скулилися й замовкли. Тож у цю ніч народився він, той великий, що сказав, „прийдіте до мене всі труждаючі і обремененні“. Кіті знає, що в неї сьогодні нема свята, але їй чомусь здається, що свято те якраз сьогодні. Він тут, у ґуцулів народився, цієї ночі.

(Дальше буде).

ПРОТОКОЛ

З РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, ЯКЕ ВІДБУЛОСЯ В ДНЯХ 17 ДО 21 ЛЮТОГО 1936 РОКУ В ДОМІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА ПІД Ч. 81-83 ГРЕНД СТРІТ, ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО С. СЛОБОДЯНА.

Мені припала честь здати звіт з моєї діяльності з філадельфійської округи. Маючи на увазі, що в тій окрузі є два головні урядники, я старався полагоджувати всякі організаційні справи в порозумінню з головним контрольною А. Пашуком.

На припоручення головної канцелярії У. Н. Союзу я на протязі року мав кілька справ до полагодження.

І так полагодив я у відділі 321 в мирний спосіб справу непорозуміння, що виникли там через відділові гроші.

Був на зборах відділу 383, де пояснював членам справу переходу зі старого до нового роду забезпечення. Тепер довідується, що вже всі члени того відділу знаходяться в новім роді забезпечення.

У відділі 339 були непорозуміння щодо передачі відділових грошей. Ту справу полагодив я вдоволяючо. Також полагодив я непорозуміння у відділі 324, де предсідник був зрезигнував, а його обовязки виконував заступник предсідника.

На запрошення урядників відділу 83 був я на концерті та на забаві, улаштованій тим відділом. При тій нагоді я говорив про Союзіві справи, а зокрема закликав усіх членів до праці над приєднуванням нових членів.

На протязі року я скликавав з гол. контрольною А. Пашуком окружні збори відділових урядників міста Філадельфії й околиці. На тих зборах давали ми пояснення в різних організаційних справах та заохочували урядників до активнішої та живішої роботи в користь У. Н. Союзу. На одних з тих окружних зборів був також прививний гол. рекордний секретар Д. Галичин, який говорив про виміну грамот зі старого до нового роду забезпечення та про організування нових членів.

Я відвідував місцеві Союзіві відділи та на зборах старався закривати членів до праці. Брав участь у різних вічах, народних святах та використовував кожну нагоду на те, щоб пропагувати ідею Союзу.

Дякую за щире співпрацю гол. контрольному А. Пашукові та всім місцевим і позамісцевим урядникам та членам, з якими я мав нагоду на протязі цього року працювати для добра нашої організації.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО Г. ЄВУСЯКА.

My activities for the year 1935 in connection with my duties as a member of the advisory committee were limited. I was assigned to take care of 4 matters. One of these was the merging of branch No. 170 with branch No. 54 on May 28, 1935. In this matter I was accompanied by Mr. Halychyn and the merger was settled very favorably with the members of both branches.

On another occasion, May 12th, I was assigned to a meeting of branch No. 286 to explain to them the benefits that they would further receive in changing their old certificates for those of American Experience certificates. After a lengthy discussion and explanation this matter was understood clearly by the members.

On another occasion I spoke to the members of branch No. 170 on matters pertaining to change of certificates and how it would affect their old members and what other recourse they had.

In the matter of Mr. Macheyowsky I was called upon to make visits to his home a report of which I made to the members of the Supreme Assembly at the yearly meeting.

During the year I attended all affairs of the branches of the U. N. A. in Jersey City and at every opportunity spoke in behalf of the U. N. A. and the benefits to be derived in being a member and working to get new members. During the year I had the opportunity to speak with the executive officers on ways and means of furthering the progress of the Association and at all times I loaned my support and cooperation to the members and officers of the U. N. A. whether it was in connection with the U. N. A. or as brother Ukrainian.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО Т. ШПІКУЛИ.

На протязі 1935 року від 1 січня до кінця грудня я як головний радний Українського Народного Союзу полагоджував такі справи:

У моїм звіті за 1934 рік я вже згадував про мої заходи щодо створення молодечого відділу У. Н. Союзу в північній частині міста Шікаго. Отже такий молодечий відділ стався дійсністю і зачав своє існування 1 лютого 1935 року, під назвою Товариство Доброї Волі, або GOOD WILL SOCIETY, від. 22 У. Н. Союзу. Під добрим і вмілим керуванням панни М. Любас як предсідниці, і В. Скоропада як секретаря, цей молодечий відділ розвивається зовсім добре. Ці самі урядники осталися на 1936 рік і я вірю, що вони доложать ще більше свого труду й енергії в другім році свого урядовання, так, що цей відділ, маючи тепер 19 членів, з кінцем 1936 року матиме два рази стільки членів.

Згідно з припорученням головного фінансового секретаря-касієра Р. Слободяна, був я 19 травня на зборах від. 252, щоб полагодити там справу залеглого довгу. Від. 252 довгував у тому часі до каси У. Н. С. поперх \$200. На зборах урядники й члени одноголосно згодилися, що в травні вишлють увесь місячний розмет, а крім цього на сплату довгу \$50.00, а в наступних місяцях платитимуть не менше як по \$25.00, аж доки не сплатять вповні увесь довг до У. Н. Союзу. Довіряючи урядові й членам від. 252, вишов я з тим вражінням, що в короткому часі увесь довг буде спла-

чений, а відділ буде дальше розвиватись так, як це повинно бути. Однак так не сталось.

Тому, що від. 252 не сповнив своєї постанови, як це згадано вище, я був змушений знов іти на їх збори. Та, на жаль, члени на збори не зійшлися. Тоді я переговорив ту справу з тодішнім секретарем, а він запевнив мене вже вдруге, що в тім місяці напевно виконає постанову з попередніх зборів.

Дня 13 липня я отримав від головного рекордowego секретаря Д. Галичина листа, що від. 252 не тільки що не сплачував свій залеглий довг, але навіть не платить місячного розмету. Тому довг, замість зменшуватись, як я запевняв головну канцелярію У. Н. Союзу, ще більше зростає і дійшов до суми понад \$300. Отже не лишалось нічого іншого, як тільки суспенза відділу. Щоб не допустити до того, я взявся до роботи, але вже не довіряючи словам секретаря, як це я робив попередньо. Дня 21 липня був я при контролі книжок і переконався, що провадження книжок не було в порядку. Того самого дня був я з кількома членами згаданого відділу. Вони просили, щоб не допустити їх відділу до суспендування, а дати їм тиждень часу, то вони сплатять увесь довг. Дня 28 липня скликав я надзвичайні збори цього відділу. На зборах шість членів підписали апікації про позички на свої грамоти, а загальна сума тих позичок вносила разом близько \$400. До головної канцелярії У. Н. Союзу треба було вислати \$400.95.

Дня 8 серпня скликав я контрольную комісію, щоб ще раз сконтролювати книговодство від. 252. Тоді я довідався, що секретар не провадив книговодства як слід, та що взагалі не виконував свого обовязку згідно зі статутом. Тому, що вкладки, які він збирав від членів, він уживав на свої приватні потреби, та не вислав їх у відповідному часі до каси У. Н. Союзу, контрольная комісія винайшла, що на руках секретаря має бути понад \$200. Частина з цього секретар уже сплатив, але всетаки остається ще досить до сплатення.

При помочі деяких членів від. 252, а найбільше Кулинська й Батюка, дня 10 серпня вислано увесь довг до У. Н. Союзу, що з кінцем липня виносив \$400.95.

Дня 17 серпня скликав я знов надзвичайні збори від. 252, щоб вибрати нового секретаря. По виборі секретаря я закликав усіх членів до злуки з від. 301, який льокується в тій самій галі. Члени зрозуміли користь і значіння злуки й всі одноголосно заявили за злуку.

В справі злуки скликав я 31 серпня збори урядників від. 252 і від. 301. На тих зборах урядники обох відділів були згодні з тим, щоб оба відділи злучились разом. Дальше постановили, що спеціальні збори всіх членів обох відділів мають відбутись 29 вересня.

По довшій підготові щодо злуки від. 252 і 301 дня 29 вересня відбулись збори обох відділів, на яких я був прививний. На збори явились майже всі члени від 301, а навпаки поступили члени від. 252, не зважаючи на те, що передтим усі члени того відділу одноголосно згодилися на злуку. Тому ті збори не дали ніякого позитивного результату в справі злуки. Кілька членів з від. 252 причинились до того, що до злуки не прийшло. Однак я вірю, що члени обох відділів, розуміючи користь зі злуки, таки в короткому часі дпровадять до цього, що оба відділи злучаться.

Згідно з припорученням головного предсідника М. Мурашка був я 18 серпня на зборах від. 243, щоб полагодити там непорозуміння, яке тягнеться від довшого часу. По вислуханні обох сторін я звернувся з просьбою до урядників і членів відділу, щоб на цих зборах всякі непорозуміння закінчили раз на все. Я дістав запевнення від усіх присутніх членів, що вже набудуче вони дружно працюватимуть для добра й розвою свого відділу й У. Н. Союзу. На зборах закликав я всіх членів до злуки з від. 216, що льокується в тій самій салі. А зокрема взивав я всіх членів, щоб постаралися створити молодечий відділ у своїй околиці, це є на Вест Пулма. З дискусії, яка велася у вище згаданих справах, я набрав переконання, що урядники й члени бажать злуки, а таксамо хочуть мати молодечий відділ. Треба вірити, що в короткому часі одно й друге виконають.

На припоручення головного предсідника М. Мурашка був я 18 серпня в секретарки від. 216, щоб провирити грошеву справу. Провиривши, я просив секретарку від. 216, щоб вона разом з іншими урядниками й членицями старалась полагодити ту справу в добрий спосіб між собою на зборах, так, щоб не тягатися з тим по судах. Як від. 216 покінчив з тою справою, мені покищо невідомо.

Згідно з припорученням головного фінансового секретаря-касієра Р. Слободяна я розслідив справу виплати сирітської частини по бл. п. Юрію Вітковським, який був членом від. 48 в Мікіспорт, Па., а помер ще 23 квітня 1909 року. По короткому часі я винайшов правдивого спадкоємця і дня 30 жовтня передав йому його частину посмертної за-помоги.

Дня 18 жовтня я отримав листа від асекураційного Департаменту стейту Ілліной, що взивав мене явитися в їх офісі в справі У. Н. Союзу. Я тоді був зайнятий своєю працею, а тому попросив адвоката Р. Смука, щоб він провирив цю справу. Від нього я довідався, що якийсь чоловік вніс зажалення до вище згаданого офісу проти відділів У. Н. Союзу в стейті Ілліной, що, мовляв, відділи У. Н.

Союзу не мають правового дозволу існувати в цій стейті. Я негайно повідомив головну канцелярію в тій справі. На те я отримав опісля відповідь, що У. Н. Союз має „лайсенс“ на стейт Ілліной. Значить, люди, що хотіли пошкодити У. Н. Союзові й мати з того своє вдоволення, не osiąгнули нічого. Їх доноси не зробили ніякої шкоди Союзові, хіба що їм самим принесли неславу.

У моїм звіті за рік 1934 я згадував, що відділи У. Н. Союзу в Шікаго започаткували важне діло. Іще в ювілейному році У. Н. Союзу постановили вони збирати фонди на будову чи купно Дому У. Н. Союзу в Шікаго, без якого праця по відділах У. Н. Союзу не може як слід розвиватись. Отже комітет усіх відділів продовжує свою працю в тім напрямі, сходиться часто на збори та докладає усіх старань, щоб уже в короткому часі наша Союзова родина могла мати свій власний дім в Шікаго. Як президент того комітету, я вірю, що започаткована праця принесе успіх, як тільки всі урядники й члени всіх відділів в Шікаго й околиці відтепер ще активніше візьмуться до роботи в цьому напрямі, щоб зібрати якнайбільше фондів на будову чи купно Дому У. Н. Союзу. Тоді напевно повстане дім, у котрому зможемо краще й успішніше поширювати українську Союзову ідею.

Вкінці згадаю, що багато разів урядники й члени деяких відділів відносилися до мене за порадами чи інформаціями щодо їх відділів і У. Н. Союзу. Я все старався давати їм належні вивчення.

Це приблизно була моя діяльність як головного радного У. Н. Союзу на протязі 1935 року.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО І. ЛИСАКА.

Мое звідомлення буде коротке. Зараз по минулім річнім засіданні головного уряду У. Н. Союзу я скликав у своїй місцевості всіх відділових урядників, щоб познайомити їх з різними ухвалами річного засідання, а зокрема з ухвалою щодо нагород, які У. Н. Союз уділюватиме за приєднання нових членів. Пояснивши справу нагород, я тоді представив урядникам, що кожний урядник чи член Союзу має тепер можливість зробити добре діло для себе й для організації. Нові члени — це добре діло для організації, а винагорода за приєднання нових членів — це добре діло для себе самого.

В травні я був запрошений урядницями сестрицтва Пр. Діви Марії, від. 322 У. Н. Союзу, на їх 10-літній ювілей. На тім ювілею я говорив про У. Н. Союз, порівнював вкладки У. Н. Союзу з вкладками інших асекураційних підприємств та доказував, що вкладки У. Н. Союзу є такі самі, як це мають найбільші асекураційні компанії, а вкінці звернув увагу на ті привілеї і користі, які ми маємо в Союзі, а яких ми не можемо дістати в ніякій іншій організації. Також говорив про те, що обов'язком родичів є подбати, щоб не тільки вони, але також і їх діти були членами Союзу.

В листопаді я дістав припоручення від фінансового секретаря-касiera, щоб я полагодив справу члена від. 76 Т. Гими, який без причини та підстави удався до адвоката. Отже ту справу я залагодив в користь члена й організації.

В грудні я дістав знов припоручення з головної канцелярії полагодити подібну справу з членом Р. Стойком, який був передав свою грамоту до адвоката. Ту справу я також викінчив вдоволяючо для обох сторін.

Більше припоручень я не мав з головної канцелярії, а тому кінчу на тім свій звіт.

- ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО І. ВАВЕРЧАКА.

На протязі цього року, а саме, від 1. січня до кінця грудня 1935 року, я не мав ніяких важніших припоручень з головної канцелярії У. Н. Союзу для виконання і тому, відповідно до цього, мое звідомлення є коротке.

Такі припоручення з головної канцелярії, як наприклад справи за помог, я точно виконав. Кожну поручену справу за помози я докладно провірив та подав головній канцелярії свої завваги щодо просьб поодиноких членів. Таких справ для провірення я мав 8, а належали ті справи до відділів 104, 155 і 168.

Я бував на зборах відділів та при кожній нагоді старався про розвій У. Н. Союзу. На протязі року я не мав до полагодження ніяких таких справ, що вириналиб з непорозуміння і з вдоволенням стверджую, що в моїй місцевості не було ніяких непорозуміння по відділах.

Коли мова про організування нових членів, то в тому напрямку на протязі року багато не зроблено. Одиною причиною цього було те, що в моїй місцевості безробіття ще далі дається дуже в знаки, головню нашим людям. Та я вірю, що при трохи кращих обставинах ту недостачу можна буде легко та скоро направити.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО О. ШАРШОНЯ.

Мое звідомлення, як головного радного У. Н. Союзу, є коротке за 1935 рік. В тому році я не мав ніяких припоручень з головної канцелярії для полагодження. А що в моїй місцевості є тільки один відділ Союзу, то ту працю, яку я міг виконати, я провадив у своїм відділі. Отже та моя праця полягала в тім, що я докладав старань, щоб задержати при членстві тих, що вже є у відділі, а з другої сторони, щоб приєднати також нових, молодих членів. І одно й друге завдання не є легке, коли мати на увазі нову реформу для старих членів, а до того ще й велике безробіття. Та я робив усе, що тільки можна було зробити в тому напрямку.

На зборах свого відділу я часто говорив у справі організування нових членів, заохочував членів вписувати своїх дітей до Союзу, та взагалі при кожній нагоді старався пропагувати ідею нашої славної організації, У. Н. Союзу. Переконував я також тих членів, що ще були в старім роді забезпечення, щодо конечности їх переходу до нового роду

обезпечення. Та справа пройшла успішно, бо тепер лишилось тільки кілька членів в старім роді забезпечення. На тім закінчую свій звіт.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО Н. БУСЬКА.

На протязі року я мав тільки два припоручення з головної канцелярії У. Н. Союзу до виконання. Зараз по річнім засіданні головного уряду У. Н. Союзу гол. президент М. Мурашко припоручив мені полагодити справу переступного листа одного члена з від. 334. Ту справу я полагодив так, як мені було припоручено. Дня 8 березня я отримав припоручення від гол. рекордового секретаря Д. Галичина, щоб доручити президенту, секретарю й касiєрові від. 334 листи в справі залеглого довгу тогож відділу. Це я також виконав.

На запрошення від. 295 з Акрон, Огайо, був я дня 26. травня на їх дні. Дня 29. вересня брав я участь в 25-літнім ювілею від. 112 У. Н. Союзу в Клівленд, О.

В нашій місцевості є від. 15 У. Н. Союзу, якого члени складаються з родженої тут молоді. Отже в тім відділі від початку його оснування секретарював С. Герман. Та на протязі року він мусів залишити уряд секретаря, бо відїхав до іншого міста на студії. Коли мене повідомлено про те, то я зараз занявся цєю справою та підучив нову секретарку в діловодстві та веденні відділу.

В листопаді я отримав лист від члена, що мешкає в Акрон, О., а належить до від. 364 в Клівленд, О. Цей член жалувався, що відділ змушує його взяти переступний лист, або сплатити залеглий довг до відділу. Я тоді припоручив секретарю від. 364, щоб постарався для цього члена про за помози з фонду за помозового У. Н. Союзу, бо як мені було відомо, то цей член уже довгі роки є хорий. А що такого хорого члена інший відділ не схоче прийняти з переступним листом, то тимсамим теперішній відділ мусить його й надалі задержати. В такий спосіб полагоджено ту справу вдоволяючо для обох сторін.

Відділові урядники, а також члени вдавалися до мене по інформації в різних справах, як наприклад, в справах нових родів забезпечень, позичок, відсотків, дивіденд і т. п. У всіх тих справах я давав належні пояснення.

Будучи заразом відділовим секретарем, я працював над тим, щоб придежати членів у відділі, а зокрема звертав я увагу на те, щоб дістати якнайбільше нових членів до відділу. І та праця була успішна.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО І. ГУЗАРА.

Моя діяльність на протязі 1935 року полягала головню в тому, що я робив всякі можливі заходи в справі організування та збільшування рядів У. Н. Союзу новими членами. Робив я також заходи коло створення нового молодечого відділу. Для цього я думав використати нагоду, коли голова товариства односельчан „Золота Липа“ запросив мене на ювілей того товариства, обіцяючи мені, що з тої молоді, яка гуртується в тім товаристві, можна буде створити молодечий відділ У. Н. Союзу. Отже на ювілею того товариства був я 12. травня. Там я виголосив довгу бесіду на тему: чому ми повинні належати до У. Н. Союзу. Переповівши коротко історію У. Н. Союзу та його кількадесять-літньої праці, я задержався довше на пояснюванні тих ріжних користей, які дає членство в У. Н. Союзі. По ювілею я ще кілька разів переговорював справу створення молодечого відділу з поодинокими членами, а також урядниками того товариства, але вкінці показалося, що мої заходи безуспішні. Заявили мені, що їх товариство складається з самих односельчан, а тому колиб творити відділ Союзу, то такий відділ не міг би бути створений тільки з самої молоді. До того відділу треба булоб приймати старих і молодь. Це значить, що треба булоб давати дозвіл на організування нового відділу, хоч цей відділ не був би молодечий. А в тому самому часі в Нью Йорку є вже споре число відділів.

Дня 27. травня був я в головній канцелярії У. Н. Союзу, й при цій нагоді гол. рек. секретар Д. Галичин передав мені листа, писаного одним комітетом односельчан. Цей комітет бажав дістати докладні інформації в справі заснування нового відділу У. Н. Союзу. Це припоручення головної канцелярії я виконав та при найближчій нагоді удався до того комітету разом зі секретарем від. 361, М. Боднаром. Коли я представив тому комітету, що в останніх часах ми вже не творимо нових відділів по тих містах, де вже є Союзіві відділи, а натомість прямуємо до злуки існуючих відділів, то ціла справа відразу охолола. Я заявив тому комітету, що вони можуть створити окремий відділ, одначе тільки з родженої тут молоді. Обіцяли мені, що роздумують над тою справою та покличуть мене на інші збори, та досі нічого з того не вийшло.

Щодо приєднання нових членів до від. 361, де я є президентом, то праця в тому напрямі на протязі 1935 р. була вповні успішна.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ АННИ БОЇВКИ.

Вп. Пані й Панове головні урядники:

Я жалую, що на протязі 1935 року я не могла бути такою активною та діяльною, як це було нераз у попередніх роках. Та це не залежало від мене, бо мої обставини зложились так, що я майже цілий рік перебувала зовсім деінде, а не в тій місцевості, де знаходиться мій відділ та де я звичайно вела свою роботу. І власне мое перебування в зовсім іншій місцевості було причиною того, що я не могла посвятити Союзівим справам стільки часу, скільки я булаб бажала. Та всеж таки я виконувала ті припоручення, які я мала від головної канцелярії, та старалась працювати в користь У. Н. Союзу.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ ОЛЕНИ ПРИДУН.

Моє звідомлення за 1935 рік буде коротке. Від головної канцелярії я не мала ніяких припоручень, щоб у поближких відділах були якінебудь непорозуміння, що вимагали б моєї полагоди. Навпаки, знаю, що всюди була згідлива та щира праця. Одна задача, яка є дуже трудна до виконання, це приєднання нових членів, а зокрема молоді до У. Н. Союзу. Над тою справою ми повинні добре застановитись та шукати якоїсь розв'язки. Треба подумати також над тим, що оплата за часопис є значною перешкодою в організуванні молодих, тут роджених членів.

Вкінці додам, що на протязі року я, як головна рада, старалася сповнити свої обов'язки супроти нашого Батька-Союзу ревно та широко.

На тім вичерпано звіти всіх головних урядників та закінчено наради першого дня в годині 5:30 ввечір.

ДРУГИЙ ДЕНЬ РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ.

Головний передсідник відкрив збори в годині 9:15 рано та предложив на порядок дня наступну точку нарад, а саме:

Дискусія над звітами.

Головний передсідник передає провід зборів заступникові гол. передсідника В. Малевичові, бо власне над звітом передсідника мала наступити дискусія. До дискусії над звітом гол. передсідника зголосились отсі головні урядники: А. Пашук, Д. Капітула, Г. Євусяк, І. Гузар, І. Лисак і С. Слободян.

Контрольор А. Пашук ставить такі запити:

1. На минулій конвенції гол. передсідник переконував делегатів, що добро організації вимагає, щоб передсідник працював постійно в головній канцелярії. Тепер у звітах головного передсідника нема нічого сказано про те, якіощадности пороблено, або яку користь принесла для нашої організації його постійна присутність в головній канцелярії.

2. Головний передсідник виконує вже майже цілий рік обов'язки передсідника й завідача „Свободи”. Цим урядунням він нам доказує, що тут не потрібно котрогось урядника. Отже котрого урядника не потрібно тут: передсідника чи завідача?

3. В роках 1930, 1931, 1932 була велика депресія. Всі банки й подібні нашій організації інституції не давали ніяких моргеджів навіть на найбільше вартісні реальности. Чому ж езекутива У. Н. Союзу уділювала в тих роках моргеджі на такі суми як \$40,000 до \$100,000?

4. Чому залеглі податки на моргеджах У. Н. Союзу, які в 1933 році вносили близько \$78,000, зросли на \$93,000 в 1935 році, та чому залеглі відсотки на моргеджах побільшилися зі суми \$38,000 в 1933 р. до суми \$58,000 в 1935 р.?

5. Ще минулого року я говорив про те, що треба дістати від адвокатів копії „сетлунків” щодо тих моргеджів, які Союз уділював, головно в роках 1930, 1931 і 1932. Чи гол. передсідник постарався про те?

Радний І. Гузар протестує проти цього, щоб контрольор А. Пашук забрав час ставленням таких питань, які належали до компетенції попереднього головного уряду. Бо такий запит, чому попередній езекутивний комітет У. Н. Союзу уділював моргеджі на високі суми в 1930, 1931 і 1932 році, міг бути вмісним на річних засіданнях у дотичних роках, або наприклад на минулій конвенції, та вже зовсім не належить він до дискусії над звітом головного передсідника, який здав нам звіт зі своєї діяльності за 1935 рік, отже над тим звітом ми повинні дискутувати та ставити відповідні запити.

Радний С. Слободян поділяє думку радного І. Гузара в повищій справі.

Гол. передсідник: До 1. Про всіощадности та зиски, які зроблено в минулому році, я подав у своєму звіті, коли я згадував про трансакції бондами, про збирання чиншів, винаймлювання помешкань, обнижування податків, продаж одной реальности й т. д. Над тими всіми справами я працював та старався разом з іншими членами езекутиви поробити такіощадности, які тільки були можливі.

До 2. Коли я виконував обов'язки головного передсідника, а разом і завідача „Свободи”, то це ще не означає, що один з тих урядників є тут непотрібний. Навпаки, стверджую, що до сповнювання тих обов'язків потрібно конечно двох людей. Бо праця, відповідно розділена та припильнована, дає і відповідні результати.

До 3. Хоч депресія була, то, не зважаючи на те, організація мусіла робити інвестиції. Організація не могла держати грошей у банках на низькі відсотки, або й зовсім без відсотків. Тому треба було інвестувати гроші в моргеджах, тимбільше, що в тих роках банкам грозила небезпека що можуть бути закриті кожною хвили. Як відомо, то в 1933 році те й сталося.

До 4. Залеглі відсотки з кінцем 1935 року вносили не \$58,000, але \$43,967.04. Щодо податків, то їх нема на суму \$93,000, але на суму \$86,000, якщо до тої суми вчислити тих понад \$40,000, які заплатила організація в 1935 році при перебранні реальностей на власність або під контролю, та суму \$21,000, які належаться місту за 1935 рік, а щодо заплати яких ми зможемо натискати на власників доперва в біжучому році.

До 5. Ми дістаємо тепер від адвокатів копії звідомлень про їх видатки при уділюванні моргеджів. Коли мова про ті моргеджі, які були уділені в 1930, 1931 чи 1932 році, то адвокати сказали нам, що вони не є обов'язані видавати копій звідомлень про їх видатки, хіба що заходила б якась важна причина в якімсь спеціальнім випадку.

Контрольор Д. Капітула запитує: Чому звіт головного передсідника виказує, що організація досі перебрала на власність 24 реальности, коли згідно з контрактами власности, що знаходяться в посіданні У. Н. Союзу, виходить, що тільки 19 реальностей перебрано.

Чому в звіті гол. передсідника нема подано, що на домі в Філядельфії, який свого часу перебрано на власність У. Н. Союзу, організація мала недобір. Звіт тільки виказує,

що У. Н. Союз отримав з цього дому за останні два роки \$124.39.

Коли езекутива У. Н. Союзу ухвалить резолюцію, уповажнюючи гол. фінансового секретаря-касієра продати якісь бонди, то на чие імя приходить чек за продані бонди: чи на імя гол. фін. секретаря-касієра, чи на імя У. Н. Союзу?

Чому з кінцем року було в банках аж \$247,498.13 готівки?

Головний передсідник: Я подав у своїм звіті ті всі реальности, з яких організація колектувала чинші, а таких реальностей є досі 23. З цього числа 19 реальностей є вже перебрані на власність У. Н. Союзу, а знов 4 реальности ще не є власністю організації, але ми колектуємо з них чинш. Коли вчислити до реальностей організації ще Союзвий дім, тоді дістанемо загальне число 24.

Щодо дому в Філядельфії, то я подав у своїм звіті тільки ту квоту, яку прислав Союзвий контрольор А. Пашук, що заряджує тим домом та колектує з нього чинш. Прислана ним квота вносила \$124.39 і та квота є подана в звіті. Та треба ствердити, що на тім домі був недобір, бо весь прихід за два роки вносив \$400.25, а розходу на вдержання дому та на податок було \$989.75.

Коли езекутива У. Н. Союзу уповажнює гол. фін. секретаря-касієра продати якісь бонди організації, то чек за продані бонди приходить завжди на імя У. Н. Союзу.

Чому У. Н. Союз мав з кінцем року стільки готівки по банках, то це справа, над якою ми всі тут повинні застановитись. Правда, готівка в банках не є завжди така висока, як це було якраз з кінцем року, однак фактом є, що не все можна піднайти відповідне місце для інвестиції гроша, а тому нераз назбирається готівки більше, як це повинно бути. Бо справа інвестиції є тепер дуже складна, а тому в їх виборі треба кермуватись великою обережністю, досвідом та вичікуванням нераз відповідного моменту.

Контрольор Д. Капітула завважує, що банки в стейті Пенсильванія платять ще тепер 2½% від грошей, депонованих на щадничеkonto, а тому для організації, замість держати більшу суму гроша на чекових контах без ніяких відсотків, булоб корисніше вкладати частину з тих грошей до таких банків, які платять 2½%.

Гол. передсідник відповідає, що вкладання гроша до банків на 2½% не розв'язує kwestії того роду інвестицій, які організація повинна мати. Бо для наших грамот потрібно інвестицій, які приносилиб принаймні 3½%.

Радний Г. Євусяк бажає в'яснення в таких справах:

1. Чому на програмі нарад з річного засідання не було згадки про завідача „Свободи” П. Маційовського, та чому він не здавав звіту з адміністрації „Свободи”.

2. У звіті передсідника було сказано, що з огляду на те, що організація перебрала на протязі року ще кілька нових реальностей на власність, то тимсамим праця, получена з заряджуванням усіх реальностей У. Н. Союзу, збільшилася. Коли так справа мається, то чому езекутива У. Н. Союзу зменшила нагороду з 3% на 2½% тому робітникам, що займається колектуванням чиншів та доглядає тих реальностей?

3. Чому видатки, получені зі знижкою податків на реальностях У. Н. Союзу, вносили одну третину з обниженої суми, коли відомим є, що в 1935 році можна було дуже легко обнижити податки та не треба було стільки платити.

4. Чому не запроваджено книговодства, яке тепер треба вести в зв'язку з ухваленням „Сошел Секюриті Ект”?

5. Мені відомо, що адвокати У. Н. Союзу числили давніше деяким особам, що діставали моргеджі в Союзі, 5%, або навіть і більше відсотків від позиціної суми моргеджу, за перепровадження моргеджової трансакції. А що це були звичайно моргеджі на вищі суми, то числячи дотичним особам п'ять або й більше відсотків, адвокати мусіли заробляти великі гроші. Знаю зокрема про один випадок, де моргедж вносив \$39,000, а адвокат почислив більше ніж 5% від тої суми за свою роботу. Коли дотична особа спитала адвоката, чому його видатки вносять так багато, то адвокат, як кажуть, відповів, що урядники Союзу не дозволяють йому брати нижчу ціну. Хоч ті справи, які тут порушують, не належать до цього річного засідання та до цього головного уряду, бо моргеджі, які маю на увазі, були уділювані в часах урядування попередніх урядів, то проте, на мою думку, булоб добре їх в'яснити, щоб ми знали, як властиво справа малася.

6. Хто видає асекураційні поліси на моргеджах та реальностях У. Н. Союзу, та хто дістає від тих поліс комісове?

Гол. передсідник відповідає:

До 1. П. Маційовський не є тепер завідачем „Свободи”, а тому він не здавав звіту зі своєї діяльності. Відповідне в'яснення в тій справі я подав при моїм звіті з адміністрації „Свободи”.

До 2. Комісове від грошей, колектованих з чиншів на домах У. Н. Союзу, зменшено з 3% на 2½%, бо з перебранням більшого числа реальностей на власність організації загальна сума, колектована з чиншів, збільшилася, а відповідно до того й комісове збільшилось. Отже, щоб заощадити гроша для організації, езекутива вважала за відповідне зменшити комісове.

До 3. Ми самі булиб дуже раді, колиб можна дістати знижку податків без ніяких окремих видатків. Та ми добре розвідувались в тій справі й переконались, що без заплати не можна цього досягнути. Знаю про випадки, де люди платять не одну третину, але половину від обниженої ціни.

До 4. На протязі цього року ще не потрібно вести окремого книговодства в зв'язку з ухваленням „Сошел Секюриті Ект”. Ця справа буде для нас актуальною доперва з початком 1937 року.

До 5. Скільки брали адвокати за перепровадження моргеджових трансакцій, наприклад у роках від 1909 до 1932, про те я не знаю. Я можу тільки заявити, що я ніколи не мав ніяких зажалень від ніяких осіб, що діставали колись

моргеджі в Союзі, що, мовляв, вони заплатили адвокатам забагато. Таксамо я перший раз чую про такий випадок, що адвокат нібито сказав певній особі, що він не міг брати за свою роботу нижчої заплати, бо урядники Союзу йому не дозволяли.

В тій справі забирають слово контрольор Д. Капітула й радний І. Гузар, та домагаються докладного в'яснення, заявляючи, що хоч це давня справа, то всеж в інтересі організації є, щоб вона була провірена та в'яснена.

Також рек. секретар Д. Галичин зазначає, що, на його думку, цієї справи не можна оставляти неполагодженою, та що її треба зараз на тім засіданні в'яснити. Тому він ставить внесення, щоб покликати на засідання адвокатів, а також ту особу, якій адвокат говорив, що він не міг брати за свою роботу дешевше, бо, мовляв, урядники йому не дозволяли.

Це внесення рек. секретаря Д. Галичина, поперте контрольором Д. Капітулою і радним І. Гузаром, поставлено під голосування і воно перейшло одноголосно.

Покликані адвокати прийшли на збори. А дотична особа, про яку тут повище було згадано, хоч повідомлена, на збори не явилась. Отже адвокати зложили заяву, що коли вони брали за свою роботу при перепроваджуванні моргеджових трансакцій навіть і 5%, то така була тоді їх ціна. Таксамо, або й більшу ціну брали всі інші адвокати в тих часах. Вони ніколи не питались урядників Союзу, ані не радились їх, а таксамо й урядники ніколи не мішалися в те, скільки вони мають брати за свою роботу, бож тут не йшло про справи, за які мав би платити Союз, але це були справи, які вони полагоджували для різних людей і ті люди платили їм за роботу. А тому, якщо є якісь нарікання зі сторони якихсь людей, то зай ті люди звернуться з тим до них, а не до Союзного урядника, чи до Союзу. Урядники Союзу не могли настановляти й не настановляли їм ціни, яку вони брали від різних сторін за свою роботу при перепровадженні моргеджів, а тому та особа, яка нібито заявляла, що справа малась інакше, зложила зовсім неправдиву заяву.

Прийвні головні урядники прийняли до відома повище в'яснення і на тім покінчено ту справу, а тоді адвокати опустили салю засіданню.

До 6. Щодо асекураційних поліс на моргеджах та реальностях У. Н. Союзу, відповідає далі гол. предсідник, то організація має поліси, видані ріжними асекураційними агенціями. Частина з тих поліс є видана агенцією Вудворд і Віліямсон і для тих поліс гол. фін. секретар-касієр Р. Слободян є брокером.

Радний Г. Євусяк запитує, яку суму виносили премії, наприклад за 1935 рік, від тих асекураційних поліс, для яких фін. секретар-касієр Р. Слободян є брокером, та скільки виносило комісове фін. секретаря-касієра від тих поліс?

До відповіді на цей запит голоситься фін. секретар-касієр Р. Слободян та заявляє, що премія, яку заплатив У. Н. Союз від асекураційних поліс на своїх або контрольованих організаціях реальностях за 1935 рік, виносила \$2,488.42, а його комісове від цієї суми було коло \$400.

Контрольор Д. Капітула завважує, що провадження асекураційного діла гол. фін. секретарем-касієром треба вважати приватним бізнесом, а тому гол. фін. секретар-касієр, будучи головним урядником організації, повинен зрезигнувати з цього приватного бізнесу та передати ведення асекураційного діла комусь іншому.

Радний І. Лисак подає до цієї справи свої завваги з власного досвіду, та зазначає, що він противиться тому, щоб фін. секретар-касієр мав передавати ведення асекураційних поліс на реальностях У. Н. Союзу якомусь іншому брокерові, бо в такому випадку ми не матимемо такої певности щодо цього, що кожна поліса буде на час відновлена, на час заплачена, та на час полагоджена, як ми маємо тепер, коли фін. секретар-касієр провадить те діло та має над тим свій нагляд.

Радний І. Гузар заявляє, що вже нераз він чув говорення про якийсь комісове, та ніколи він не знав, як властиво малась справа з тим комісовим. Це перший раз, що він довідується про те, що фін. секретар-касієр Р. Слободян мав комісове від асекураційних поліс на реальностях У. Н. Союзу.

Гол. предсідник: Фін. секретар-касієр Р. Слободян провадить асекурацію від 1930 року. Я не вважав за відповідне жадати від нього, щоб він передав ту асекурацію якомусь іншому брокерові, бо для організації не робить ріжниць щодо цього, хто є брокером. Тут іде тільки про те, щоб тим брокером була людина відповідна й така, що давалаб запоруку, що вона подбає та як слід припильнує всіх тих справ, які є получені з асекураційними полісами.

Фін. секретар-касієр Р. Слободян: Брокером для асекураційних поліс на частині моргеджів і реальностей У. Н. Союзу був довгі роки пок. С. Ядловський. По його смерті, я, маючи лайсенс, перебрав ведення асекураційного діла й досі його проваджу. Цей справи ніколи ніхто не квестіонував. Роботу, яка є получена з веденням цього асекураційного діла, я виконую звичайно поза урядовими годинами.

Радний І. Лисак запитує гол. предсідника, чому організація не постаралась про якогось відповіднішого завідателя для дому в Філядельфії, на якому Союз мав близько \$600 утрати за минулі два роки.

Гол. предсідник: Я не можу сказати, що контрольор А. Пашук, який тепер заряджує тим домом, не зробив усього, що можна було зробити в тім випадку.

Контрольор А. Пашук: Цей дім є побудований зле та непрактично. Його не можна вживати на приватне помешкання, а тільки хіба для винайму на малі підприємства. Заряджуючи тим домом, я старався разом з радним С. Слободяном винаймувати салі та робити все, що серед даних обставин можна було зробити.

Радний С. Слободян: Дім є справді збудований так, що його не можна як слід використати та видістати з нього в теперішній час на стільки гроша, щоб покрити всі видатки.

Опісля радний С. Слободян запитує гол. предсідника, чи він на протязі 1935 року був у якихось місцевостях та відвідував Союзові відділи.

Гол. предсідник заявляє, що він тим разом не згадував у своїм звіті тих місцевостей та тих відділів, які він відвідав на протязі року, та фактом є, що він бував по відділах.

На тім вичерпано дискусію над звітом головного предсідника М. Мурашка й на внесення радного С. Слободяна, поперте радними О. Шаршоном і А. Боївкою, прийнято звіт так, як він був зложений та уділено йому одноголосно вотум довіря.

Гол. предсідник перебирає провід зборів, зазначаючи, що наступною точкою нарад є дискусія над звітом заступника гол. предсідника, інж. В. Малевича.

Радна О. Придун ставить внесення, а попирає його радний Т. Шпікула й радний І. Гузар, щоб прийняти звіт заступника гол. предсідника без дискусії та уділити йому вотум довіря. Це внесення перейшло одноголосно.

З черги наступила дискусія над звітом заступниці гол. предсідника, М. Розоміло. Радний Н. Бусько завважує, що заступниці гол. предсідника подала в своїм звіті, що вона полагодила справу від. 334, та брала участь у ріжних імпрезах. А йому відомо, що заступниці головного предсідника, хоч була запрошена, то не пішла навіть на імпрезу, що була влаштована заходом Союзного відділу молоді. Власне молодь жалувалася, що заступниці гол. предсідника віднеслась до цієї справи байдуже.

Заступниці гол. предсідника: Я представила в звіті свою діяльність так, як це справді було. Справу від. 334 я привела до порядку, в ріжних імпрезах я брала участь, зі секретарями та предсідниками відділів я обговорювала ріжні справи організації, а що я не була на імпрезі молодечого відділу, то на те була причина. Я радо булаб зайшла на ту імпрезу, якби не те, що була тоді перешкоджена.

Радний С. Слободян запитує, чому заступниці гол. предсідника не давала ніколи закликів до жінок у справі організування жіноцтва в ряди У. Н. Союзу.

Заступниці гол. предсідника зазначає, що така справа належить більше до головної канцелярії, ніж до поодиноких урядників чи урядниць головного уряду. Коли головна канцелярія видає заклики, то ці заклики є завжди скермовані до всього членства, то є до членів і до члениць.

Радний Шаршонь ставить внесення, поперте радними І. Лисаком і І. Ваверчаком, щоб прийняти звіт заступниці гол. предсідника М. Розоміло та уділити їй вотум довіря. Внесення відголосовано одноголосно.

Опісля наступила дискусія над звітом гол. рекордового секретаря, Д. Галичина.

До дискусії над тим звітом зголосились наступні головні урядники: А. Пашук, І. Гузар, О. Придун, Г. Євусяк, Д. Капітула, Т. Шпікула, Н. Бусько, І. Лисак, І. Ваверчак і В. Малевич.

Контрольор А. Пашук завважує, що, переглядаючи в часі контролі протоколи з нарад головного езекутивного комітету за минулий рік, він не міг знайти, щоб у протоколі з нарад, які відбулися 19. липня 1935 р., а на яких були прийвні члени езекутиви та члени контрольної комісії, були точно та докладно записані деякі питання, які він ставив гол. предсідникові.

Рек. секретар: Збори з 19 липня 1935 р., на яких були прийвні члени езекутиви й члени контрольної комісії, не були офіційні. Вони мали тільки інформативний характер та служили для виміни думок у деяких справах. Опісля того самого дня відбувалися збори самих членів езекутиви, й з тих зборів є списаний докладний протокол.

Радний І. Гузар запитує, чи є виготовлені таблички кляси III. Молодечого Департаменту, зазначаючи, що такі таблички повинні бути вислані до всіх відділів У. Н. Союзу.

Рек. секретар: Коли я вислав до всіх відділів У. Н. Союзу бальот загального голосування в справі нової молодечої грамоти 16-літнього вивінування, то разом з тим бальотом я вислав також окремих обіжників, даючи в ньому відповідні пояснення щодо тої дитячої грамоти. В тім обіжнику були подані також табелі тих вартісних зворотів, які ця нова дитяча грамота передбачає. Це значить, там були подані три табелі: табеля вартісних зворотів у формі виплаченого забезпечення, табеля вартісних зворотів готівкою, і табеля вартісних зворотів у формі безплатного продовження і вивінувальної готівки. Отже ці самі табелі можнаб тепер знов видрукувати та розіслати їх у більшій кількості до всіх відділів.

Радна О. Придун запитує, коли У. Н. Союз уділюватиме дивіденду для членів у клясі Т.

Як відомо, зазначає рек. секретар, цього року, таксамо як і минулого, У. Н. Союз уділив дивіденду в формі відповідного опусту в місячних вкладках для членів, що є забезпечені в клясах Е, Р, О, та забезпечили себе в тих клясах у роках 1926 до 1930 включно. Тимсамим найближчий рік, з якого члени дістали цього року дивіденду, є 1930. Це означає, що У. Н. Союз уділював цього року дивіденду тим членам, які є членами нового роду забезпечення п'ять або більше років. А що в клясі Т У. Н. Союз не має ще таких членів, які булиб уже в тій клясі п'ять років, то ця обставина пояснює нам, чому члени кляси Т не дістали ще дивіденди. Бо коли мова про дивіденду, то до неї є управлений тільки член нового роду забезпечення, а члени з кляси Т вважаються членами нового роду забезпечення від того часу, коли вони змінили свої грамоти та почали платити вкладки до нового роду забезпечення. Отже члени з кляси Т отримують дивіденду у відповідному часі. Якщо часи поправились би принаймні троха й інвестиції організації приносилиб трохи вищі відсотки, як це є тепер, то дивіденди, замість по п'ятьох роках, можна буде уділювати, наприклад, по чотирох роках. Тоді, очевидно, члени з кляси Т, що не реписались до цієї кляси в 1933 році, моглиб одержати відповідну дивіденду вже в наступному році.

(Далі буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЧИ ЛИШЕ ДЛЯ МОРЯКІВ?

Організація „Американ Мерчен-т Марін Лайбрері Асоційейшен“ подала до публичного відома свій заклик, що дня 20-го квітня починається тиждень книжки для моряків.

Цей тиждень книжки для моряків має на цілі зібрати для моряків на американських пасажирських і товарних кораблях 250,000 книжок та 200,000 журналів. Організація думає подати лектуру для людей, що пливають морем і не можуть купити собі книжки або місячника, як їм забавитися читати.

Цей заклик це неначе зеркало, поставлене перед людьми, що люблять говорити про потребу освіти, школи, культури, цивілізації, тощо. Чи мають ці люди, що ходять на суші, книжки й місячники? Чи може, як це часто буває, книжки й місячники мають ті, котрим їх важко добути, а ті, що можуть їх мати, як їм тільки забавитися, обходяться без книжок? Скільки, наприклад, наших людей говорять про наших великих поетів, їх ніколи не читаючи?

ЩЕ ЗАКИ ПОПЛИВ.

Як тільки спустили на воду найбільший англійський пасажирський корабель „Квін Мейрі“, зараз, ще заки пусти-ли його на пробну подорож, уже почали його асекурувати, себто забезпечувати втрати, які можуть статися для власників з якогось випадку.

Скільки людей подумують про потребу забезпечення, коли вони пускаються на воду? Скільки чоловіків, оженившись, подумують, що тепер від їх життя залежить добро родини, отже забезпечать своє життя? Скільки людей, звинячись за працю, при якій людину може стрінути нещастя, забезпечують родину на випадок такого нещастя?

ЮВІЛЕЙ ПРИГАДУЄ.

Місто Ньюарк, у стеїтї Нью Джерзі, святкує століття свого існування.

Це нам пригадує молодість американських міст. Як молоді вони, коли їх порівняти з містами Європи. Ось, наприклад, про Київ каже Українська Загальна Енциклопедія: „Київ — одна з найстарших осель України, заселений уже в часах доісторичних старо-кам'яної доби“.

Наймолодшою столицею галицької землі було місто Львів, але і його, як кажуть, заснував Данило Романович, що жив від 1202-го до 1264-го року.

ЩЕ ОДИН КНИЖКОВИ-ТИЖДЕНЬ.

Дня 23-го квітня починають у Нью Йорку „бук-шеринг вік“. Різні організації об'єдналися разом для обміни своїх книжок. Думають передовсім про засоблення книжками в цей спосіб шпиталів, в'язниць та милосердних установ. Книжки будуть зібрані в один центральний уряд, де вони будуть покласифіковані, скаталоговані та розділені на місцеві бюра.

Деякі люди „діляться з власником книжкою в цей спосіб, що значить від власника книж-ку, обіцяючи її віддати, але не віддають“.

„Ми мусимо підготувати публіку, щоб шанувала книж-ку, щоб знала її ціню, а тоді вже діло піде гладко“, писав ще в 1898-мім році Осип Маковей у Літературно-Науковім Вістнику.

„Як би то ви, гадаєте, щоб шанувала книжку?“ — питається його.

„Гадаю так, щоб шанувала її більше, ніж свою хустину до носа, бо сьогодні й так не шанує. Ви дивуетесь? Може не правда? Наприклад, ви не

поважились би витягти ко-мусь хустинку з кишені й не віддати її, хочби вона була варта тільки п'ять крейцарів. Але книжку від когось взяти і не віддати її, або в найліп-шім випадку віддати знівече-ну і подерту, то ви поважи-лись би“...

БРАК ПАТРІОТИЗМУ?

Критикують републиканці президента Рузвелта за його понеділку промову, виголошену в Болтиморі. Один критик закидає президентові, що він говорив молоді про буденні речі, а не про високі ідеали патріотизму.

Колісь Іван Франко писав про подібне питання, оцінюючи популярне галицьке виданництво „Батьківщину“, редаговану Юліаном Романчуком: „Хоч видавець надежав до найвидніших старших українців, то в його газеті українофільського в старім смаку не було майже нічого. Провопіс етимологічний, про Україну, козаків, гайдамаків, загалом про „славу минувшину“ і „народні святощі“ майже ані слова; натомість тверезе, простиє слово до селян про їх життєві справи, про те, що діється довкола них, у краю, в державі“.

Що вважав Іван Франко важнішим?

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

АСТОРІЯ, Л. АР. Бр. св. О. Никола, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членіць, що місячні збори відбудуться в суботу, 18 квітня, в годині 7:30 вечір, в галі Чеського Нар. Дому 29-19 — 24 Евенса. Обов'язком є кожного члена прийти на ці збори. Контрольна комісія здасть звіт за перший квартал. Пригадуємо тим членам, котрі байдуку зглядом відділу, що віддали не буде за нікого вкладок платити. Більше тих членів, до котрих це відноситься, щоб прийшли і сказали своє слово, що мають робити, щоб описати не жадували і не нарікали на відділ. Кожний член повинен своїх дітей вписати до У. Н. Союзу а не вписувати до чужих організацій, бо навіть ворожньому народові. Хто зі старших хотів би вписатися нехай зголоситься на збори. Невявшийся на ті збори член ги урядник відлає карі після статута. — І. Сидор, предс.; А. Климичин, кас.; П. Баранич, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Усп. Пресв. Богородиці, від. 123, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в неділю, дня 19 квітня в церковній галі зараз по Службі Божій. Просимо членів, щоб вприняли свої вкладки, бо в противний разі будуть суспендовані. — Уряд.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 155, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що місячні збори відбудуться в четвер, 23 квітня, в годині 7:30 вечір, в галі Укр. Нар. Дому. Просимо, щоб догуючі члени вприняли свої залежності, бо в противний разі будуть суспендовані, згідно з ухвалою товариства. — Іван Ваверчак, предс.; Василь Яричичин, кас.; Андрій Яричеський, секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. ім. Бог. Хмельницького, від. 345, повідомляє всіх членів, що збори відбудуться в четвер 23-го квітня, в годині 7:30 вечір, 505 — 4th St., N. E. Просимо всіх членів прийти на час. Будемо приймати нових членів. — П. Ковалів, д-р Пастушечко.

ГЕЗЛЕТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє своїх членів, що мінинг відбудуться в неділю, 19 квітня, в Юній Галі під ч. 43 Норт Вьюмінг ул. На порядку на-рад: справа по бл. п. Стефані Лотюцьким, члени нашого відділу і другі справи. — Володимир Шипула, предс.; О. Костюк, секр.; Мих. Полька, кас.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Іван Франка, від. 103, повідомляє всіх членів, місцевих і позамісцевих, що місячні збори відбудуться в суботу, 18 квітня, в годині 6:30 вечір під ч. 1300. Завідатель будинку Гінек. Члени членив прийти на час. — Н. Кудринський.

ЧЕСТЕР, ПА. Урядник бр. св. Арх. Михаїла, від. 352, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19-го квітня, в галі церковній 3-та і Гарвік вул. На тих зборах обов'язаний бути кожний член під карою (кара згідна з ухвалою), бо маємо дуже важні справи до полагодження. — Михайло Ковальчук, секретар.

БОФАЛО, Н. П. Подіаємо до відоми членам відділу 299, що збори відділу відбудуться в неділю, 19 квітня, в годині 2-гій пополуїні. Просимо членів бути на час, бо маємо важні справи до полагодження, тому присутність кожного члена ко-нечна. Догуючі члени мусять вприняти свої залежності, або будуть суспендовані. — За відділ: А. Коваль, предс.; І. Сидорович, секр. ф.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ТОЛДО, О.

Концерт в пам'ять Тараса Шевченка.

Дня 29. березня б. р. товариство ім. Тараса Шевченка, молодечий відділ 165 У. Н. Союзу, влаштував концерт в пам'ять 122 роковин Тараса Шевченка. Свято відбулося в галі величавого будинку Y.W.C.A.

Концерт розпочато „Заповітом“. Співали пані Е. Блясецька, М. Ткаченко, М. Корнова, М. Пашак, З. Юркевич і п. С. Ткаченко.

Святочну промову виголосив о. Олександр Крохмальний з Росфорда, Огайо. В своїй промові зупинився бесідник над Шевченком як найбільшим нашим поетом. Бесідник порівняв поезію Шевченка до життя українського народу. А далі звернув увагу на заклик Шевченка до згоди, що міститься в його словах: Обніміте брати мої, найменшого брата.

Бесідник говорив так щиро, що багато слухачів розплакалося.

Марія Корнова деклямувала до „Живих і мертвих“.

Іван Зінкевич і Мирослав Юркевич грали на скрипках дует, а Марія Перій аккомпаніювала. Стефанія Андрусевич з Дітройт, Міш., відіграла на п'яні „Українську думку“. Марія Перій відіграла на п'яні з дитячою оркестрою „Гей, там на горі Січ іде“.

„Одної ночі“, образець на одну дію представили Михайло Блясецький, Марія Корнова, Юрій Лічук і Данило Івасюк. Гість Іван Іванчук з Дітройт, Міш., представив англійською мовою коротку історію України, що було дуже цікаве для молоді.

Ольга Петрик з Дітройт, відіспівала „Ой казала мені мамати“. В. Санкевич відіграв сольо на гармонії. Ольга і Мирослава Савко з Дітройт, співачки з радіової години, відіспівали дует „Кого я люблю“. Виступав теж дитячий хор і були дитячі деклямації. Маленькі дівчатка Ойсанька Тугак відіспівали „Близька мене мати“. Володимир Скотинський відіграв сольо на скрипці.

Відділовий хор під проводом Сави Ткаченка, відіспівав „Ре-те та стогне“, „Ще не вмерла Україна“ і „Стар спенглед бєнер“.

Програмою проводив Михайло Чорний. Концерт випав гарно, а присутні щиро оплескували виконавців. Був теж з нами і д-р о. Касквіч. Концерт заговіли через радіо. Американські часописи помістили перед виступом концерту дещо про Шевченка, про українців у Толідо та відділи 165 і 167 У. Н. Союзу, подаючи імена урядників та цілу програму концерту.

Петро Юркевич.

МІЛВЛІ, Н. ДЖ.

Свято Шевченка на повення.

Кожна місцевість, де тільки живе українська еміграція, старається час від часу помістити в часописі якийсь допис про життя даної громади. Про нашу громаду таких дописів нема, тому, що громада не може удержати постійного-духовного чи світського провідника. Та всетаки не можна думати, що наша громада не робить національної праці. На кожне більше національне чи релігійне свято запрошуємо духовного чи світського провідника та в цей спосіб піддержуємо життя громади. Доказом цього є Шевченківське свято, котре відбулося в нашій громаді дня 29 березня б. р.

На запрошення громади прибув до нас у той день о. Омелян Мицик з Честер, П. Наші громадяни wraz з своїми

дітчками були в церкві й вислухали Служби Божої та великопостної, глибокої релігійної проповіді. По Службі Божій відправлено панахиду за душу покійного Тараса.

Зараз по відправі всі громадянки і громадяни зійшлися в церковній галі, де відсвятковано Шевченкове Свято. Дуже багаті програми не було, але й з виправданої програми видно було охоту гідно відсвяткувати свято. Видно було, що місцеві громадяни, а родовою Іван Наїда та Теодор Ковальський доклали всіх сил, щоб свято випало якнайкраще.

В програму свята входили дитячі співи деклямації та промови місцевих громадян. Святочну промову виголосив о. Омелян Мицик, котрий зрозуміло та ясно представив заслуги Шевченка для українського народу та пояснив значення святкування Шевченкових свят. Деклямували Д. Стрільбицький і Степан Ковальський. Співали Антія Стрільбицький, Володимир і Михайло Панас, Анна і Богдан Наїда та Степан Мусій.

Замітною була пісня, відспівана Анчою Наїда, при аккомпаніменті мандоліни, на який грав Богдан Наїда. Дуже зворушливо віддеклямував дві частини з поеми Гайдамаки грім. Олейчук. Свято відкрив грім. Іван Наїда гарним вступним словом, розказавши про життя Шевченка. Підчас свята промовляли Пантелеймон Наїда, Григорій Тимчій і Теодор Ковальський. При закінченню свята грім. Тимчій і о. Мицик представили нещастя наших сестер і братів, котрі потерпіли від повені та вівзвали присутніх до щирої пожертви.

Жертвували по \$1: пані Мудра, Теодор Ковальський, пані Стрільбицька, Дж. Романик, Н. Романик; по 50 ц.: пані Панас, Марія Ковальська, Анна Ковальська, Кипріяні Пінчон, П. Козак, П. Наїда, Дж. Наїда, С. Сахорноский, пані Наїда, пані Романик, о. О. Мицик, С. Мусій, С. Дунера; по 25 ц.: Марія Мудра, пані Стельмах, пані Прогович, п. Прогович, п. Гернста. Дрібніми зібрано \$1.25. Разом висла-но до Об'єднання \$14.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Свято Шевченка.

Українська громада в Бейон, Н. Дж., обходила дня 15. березня традиційне свято в пам'ять нашого найбільшого поета Т. Шевченка.

Свято це улажували всі національні організації, згуртовані при українській кат. церкві.

Програма свята була різноманітна. Були співи, деклямації й коротенька вистава „З дитячих літ Т. Шевченка“, в якій брали участь діти Рідної Школи, а зі старших пані М. Кравчук і пан С. Ліпа.

Свято відкрив вступною, глибоко обдуманю промовою о. О. Павляк.

Знамените вражіння зробила на всіх присутніх поява дитячого хору „Луг“. Всі діти Рідної Школи вийшли на сцену під такт маршової пісні й зразковим порядком заповнили сцену. Як зі співу так і деклямацій діти вивязалися гарно. Головно вимова, як у хлопчиків так і в дівчат, була прекрасна. На п'яні до пісень пригравала Текля Кравчук.

Поезію Т. Шевченка „Тополя“, віддеклямувала дуже та-

Позір! НЮ ЙОРК, Н. Й. Позір!

I. сотня Чорноморської Січи ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ У НЕДІЛЮ 19-го КВІТНЯ 1936 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

217-219 EAST 6th STREET,

NEW YORK CITY.

Початок в годині 7-мій вечором.— Вступ 50 центів. — Музика першої класи.

Чорноморська Січ запрошує всіх Українців на січовий баль, на цім балу пригадаємо собі, як ми в старім краю бавилися на Проводи. Тому прийдіть і спільно забавимося. — З цього балу весь прихід на краєві ціли. 89, 90
За добру забаву ручить І-ша сотня Чорноморської Січи.

лановита панночка Р. Коріло. А деклямувала з таким чуттям і патосом, начеб сама переживала цілий зміст поезії. Відповідні рухи, зміна тону й добра вимова чарували слухачів. І як то приємно бачити тут рождену молодь, що так гарно пописується своїми галантами! А заслуга в цім найбільшій родичів, котрі дають про своїх дітей, вдома говорять з ними українською мовою та й до Рідної Школи посилають.

Святочну промову виголосив дуже приступно й зрозуміло д-р С. Демидчук.

Він вказав на те все злиденне життя нашого народу в тих часах, коли Шевченко народився Розповів, як вороги ступнево вищили нашу культуру, а навіть мову заборонили. Та під впливом воєнного слова нашого Величтя відроджувалась пам'ять в наших народі про давню славу наших предків козаків. Виховувались і наслідували Т. Шевченка наші письменники, котрі взорувались на творях його й виховували цілі покоління нашого народу на тій прекрасній мові, якою писав Т. Шевченко.

Привняні нагородили бесідника ширими оплесками. Свято було добре підготоване, головою співи, як старших, так і дитячі були займаючі й кожному точку привняні витали з одушевленням.

Видно, що всі співаки і їх диригент п. В. Мельничук додали до своїх спосібностей. це й немало праці, щоб підготувати таку гарну програму.

Відемою стороною є хіба те, що це не всі наші громадяни сходяться на таке великої ваги свято. А час уже найвищий, щоб ми всі показали ділом, що ми дійсно шануємо й любимо Т. Шевченка, що розуміємо отсе воєнне його слово, написане кровю серця.

Ми, внуки Т. Шевченка, повинні стати апостолами його науки, і доперва цим відамо правдиву пошану Великому Кобзареві.

Союзовець.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

На інвалідів та визвольну боротьбу.

Відділ 12 ОДВУ переслав через Об'єднання \$41, признаючи на інвалідів та на визвольну боротьбу, а \$1 від Д. Коник на вивіз варшавського процесу.

Августин Колодій.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

З річних зборів на народні ціли.

Український Клуб з Френкфорду на своїх річних зборах ухвалив вислати \$10 на народні ціли. З того \$5 на політичних в'язнів і \$5 на інвалідів. Вислано через Об'єднання на призначену цілю. Іван Сорока, старший.

УВАГА! ДІТРОЙТ, МІШ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
Тов. Українського Народного Союзу Від. 292 подає до відома всім Товариствам, Братствам, Жіночим Організаціям, Горожанським Клубам і всьому українському чесному громадянству в Дітройт, Гемтремк, Дірбон і околиця, що:
В СУБОТУ, ДНЯ 4-ГО ЛІПНЯ (JULY) 1936 РОКУ
Товариство буде мати торжественне:
ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРІВ
В ПАРКУ ТИМОЧКА, ПРИ TELEGRAPH і WICK ROAD.
Тому просимо всіх, щоб в той день здержалися від будьяких імпрез та масово взяли участь в нашім торжестві. Програма і час будуть подані в часописах пізнійше.
89 Комітет.

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
Старанням Сестрицтва Рождества Пресв. Богородиці
владштується:
СВЯЧЕНЕ
НА ДОХІД ЦЕРКВИ СВ. ІОСАФАТА.
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1936 РОКУ
В год. 3-тій попол. під ч. 303 HUDSON AVE. — Вступ 50 ц.
Просимо прийти і разом забавитись. На Свяченім буде грати українська Банда під проводом Поповича. За чесну обслугу ручить
89 Комітет.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
Старанням Сестрицтва Пр. Діви Марії при Українській Православній Церкві у Вунсакет, Р. Ай.,
відбудеться:
СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1936 РОКУ
В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ, 394 BLACKSTONE STREET.
Початок 6 год. вечором. Вступний тікет 50 ц. Діти 25 ц.
Сердечно запрошуємо всіх Українок і Українців на Свячене. Перший раз в нашій громаді. Будуть промови і желания. Будуть спомини Великої діти минувшини з молодих літ у Рідному Краю. Хор „Боян“ співатиме Великої діти пісні. Гостей радо повитаємо. Христос Воскрес! — Воскресне Україна!
За Уряд Сестрицтва Пр. Діви Марії:
Параня Подорожна, предс.; Наталка Кузів кас.; Марія Іванович, секр.
89

ПОЗІР! ДІРБОН, МІШ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
ВІДДІЛ 141 УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА
владштує:
ПАСХАЛЬНИЙ ОБІД
У ПРОВІДНУ НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1936
В годині 6-тій вечір.
В RECREATION HALL при MICHIGAN & SCHAFFER.
На цей обід запрошує симпатиків і сусідній відділи У. Н. Союзу
89 Уряд Відділу.

В ГОСТИННИЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
217-219 ІСТ 6-та ВУЛИЦЯ В МІСТІ НЮ ЙОРКУ,
МОЖЕТЕ ГАРНО ЗАБАВИТИСЬ
при кожній нагоді Вашої у нас приявности.
ВЛАСНИКИ ГОСТИННИЦІ, Денис Гула й Ліля Гузар.
РАДО ВИТАЮТЬ СВОІХ ГОСТЕЙ.
131

EAGLE REGALIA CO.
Виробляє:
ПРАПОРИ, ЦЕРКОВНІ ХОРУГВИ, ЛЕНТИ, ВІДЗНАКИ, СТЯЖКОВІ ВІДЗНАКИ, БРАТСЬКІ ПЕРСТЕНІ І ПЕЧАТКИ.
Члени наше братство, товариство чи сестрицтво хоче бути вловджені, хай пішли нам замовлення на пробу.
Каталоги, інформації і пробні звори вилешо Вам на наше жадання БЕЗПЛАТНО.
298 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

УВАГА! ФІЛЬДЕЛФІЯ, ПА., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАПРОШЕННЯ

Тов. Укр. Амер. Горожан при участі Укр. Амер. Горожанок улаштує

„СПІЛНУ ВОСКРЕСНУ — СВАТОЧНУ ВЕЧЕРУ”

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1936 РОКУ

В Галі Тов. Укр. Амер. Горожан, 847 N. Franklin St. Philadelphia, Pa. Початок в годині 7-ї ввечір. — Вступ на вечеру 50 ц.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

СПІЛНЕ СВЯЧЕНЕ — ГОСТИНА І ТАНЦІ

НА СІЧОВІ ГАЛІ,

В ТОЖИМУ НЕДІЛЮ, 19-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1936 РОКУ

Початок точно в годині 4-ї пополудні. Дорогі Громадяни! На протязі минулих літ по народному думачі українці переживали чимало ударів та невдач.

Заряд Укр. Прац. Церковної Громади: о. Д-р. В. Клодівський, Я. Шинковський, І. Жухович, В. Корженевич, С. Пирожок.

ПОЗІР! ГАРТФОРД, КОНН. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ БАЛЬ

БРАТСТВА СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВІДДІЛ 277

У. Н. Союзу в Гартфорд, Конн.

В СУБОТУ, ДНЯ 18-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1936 РОКУ

В ГАЛІ УКР. ГОРОЖАНСЬКОГО КЛУБУ,

54 WULLYS STREET, HARTFORD, CONN.

Початок в годі 7:30 ввечір. — Вступ 25 центів.

НОВИНА! ПЕРШИЙ РАЗ В НЮАРКУ!

СТАРАННЯМ КОМІТЕТУ СЕЛА СТРУТИН НИЖНИЙ

буде поставлена дуже смішна комедія в 2-ох діях під назвою

„НЕМА ПРАВДИ В СВІТІ”

В СУБОТУ, ДНЯ 18-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1936 РОКУ

В УКР. РОБІТ. ГАЛІ, 57 Бікон вул., Ньюарк Н. Дж.

Початок в годині 8-ї ввечір. — Вступ 25 центів.

ЦО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ

Новість! Українська Театральна Дружина „Скала” Новість!

у своїй власній галі 1013 East Tremont Avenue, Bronx, N. Y.

„КУПАЛЬНИК”

Жарт на 1 дію, А. Оверченко і „СВАТАННЯ НА ВЕЧЕРИЦЯХ”

Оперета на 1 дію Стародуба.

В СУБОТУ, ДНЯ 18-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1936 РОКУ

Участь візьмуть: П. А. Мельниченко, Т. Кобзар, А. Самосійко, Т. Бражник, Н. Грушко, Т. Котівич, М. Федосійко, Г. Кобзар, Е. Грушалька, П. Будзінський. — ХОР — ТАНЦЮРИСТИ. По представленню БАЛЬ. Початок в годині 8-ї ввечір. — Вступ 45 центів.

Е. Грушалька, режисер; П. Замуленко, диригент; Н. Бритва, хормайстер. ВЕЧІР СМІХУ. То буде справді веселий, здоровий сміх для присутніх на представленню „Сватання на Вечерницях” і „Купальник”. Ці вступки будуть відіграні перший раз в сю суботу вечером в галі „Скала” 1013 East Tremont Avenue, Bronx, N. Y.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ.

МІКАГО, ІЛЛ.

Союзовці в Шікаго вже прийшли згідно до одного й того самого переконання, що думати про наше будуче, значить думати про — молоді. Вони теж зрозуміли, що буде найкраще для української справи і для молоді, якщо вона буде згуртована при У. Н. Союзі; а вихована на Союзних ідеалах. Та не вдається цієї молоді в Шікаго об'єднати при Союзі, коли не буде Союзного Дому, в якому можна було б гуртувати, давати концерти, відчити і дбати про виховання нових Союзних працівників.

Над цією справою радили Союзні урядники всіх відділів дня 22. березня на своїх річних зборах. Союзовці прийшли до переконання, що вони є в силі збудувати такий дім, бо вони уявляють собою зорганізований елемент. В їх руках знаходиться контроль над цілим нашим українським діорітком. І вони той діоріток ширі беруть. Союзовці є теж патріотичні. Вони ширі люблять свій народ і свою церкву. Вони шанують свою народну, Союзну владу, шанують і владу духовну. Вони розуміють добре значіння тих великих слів, що в своїй хаті своя правда і сила і воля. І тому саме рішили мати в Шікаго свій Союзний Дім.

На цей Дім уже є започаткований фонд. Далі урядники Союзних відділів ухвалили на річних зборах, що день 28. червня буде в Шікаго Союзним Днем. В тім дні відбудеться зїзд усіх Союзців в городі св. о. Николая при Гігін Ровд. Город уже замовлений. І тому просимо всі інші українські організації стриматися в той день від пікніків чи інших імпрез, а заголосити зі своїми членами до городу на Союзний День, в якому відбудеться академія, а потім забава.

Подаємо, що справоздання виказує, що зібрано поважну суму на Союзний Дім. Урядники переконалися, що Комітет будови Дому У. Н. Союзу працював ширі й з успіхом і висказали тому Комітетові подяку, а зокрема подякували впрод. Т. Шпікулі та панні Іванні Подола, секретарці 125 від У. Н. Союзу.

Пригадаємо, що 26. квітня б. р. відбудеться в Мирор Гол, 1136 Вестерн евеню, баль. Відділові урядники вже розібрали тикети для своїх відділів і ми певні, що на тім балі зійдеться вся Союзова Родина, старші й молодші. Комітет запрошує на цей баль і всіх інших українців, бо всі ми служимо одній і тій самій ідеї й ведемо одну і ту-

саму народню працю для добра і слави України.

КОМІТЕТ: Тарас Шпікула, предс.; Мартин Барабат, заступник; В. Саган, касієр; Іванна Подола, Петро Бабяк, Йосиф Пилипів, контрольна комісія.

Тимко Кривоноз, писар, 3326 W. Division St., Chicago, Ill.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО ПОТЕРПЛИМ ВІД ПОВЕНІ.

Річмонд ГІЛЛ, Н. Й. Тов. Вільна Україна, від. 200 У. Н. Союзу, висигнувало зі своєї каси \$15 та передало ту квоту до Обеднання на потерпілих від повені.

В. Цілик, секр.

Ранестер, Н. Й. Члени ОДВУ від. ч. 20 занялися збіркою на повниту ціль. Збирали: К. Шевчук, Г. Булавиць, П. Гринів, А. Іванів, Н. Луцишин, В. Гранковський.

Жертви зложили: ОДВУ зі своєї каси \$15; Український Горожанський Клуб \$5; М. Костів \$2; К. Шевчук, Теодосія Матковська, І. Теребушка, М. Колданський, І. Луцишин, Теція Януш, Я. Дмитрів, А. Романський, В. Шкробач, І. Пукіш, П. Струтинський, С. Ходак, В. Андрій, І. Питулей, А. Мендик, М. Воляк, К. Воробець, А. Іванів, С. Базів і І. Сенік по \$1; В. Колданський, Д. Рибак, П. Лиско, В. Гранковський, Д. Белей, П. Гринів, М. Рудий, І. Сорохтей, М. Микитинський, Г. Лілак, І. Пухир, Д. Балацький, І. Бардасівський, А. Гандзин, В. Пристайко, Г. Чорний, Л. Антонів, С. Тимчинський, М. Павлів, Доська Швець, В. Максимів, М. Пукіш, Марія Мельник і Л. Романів по 50 ц.; Т. Бордасівський 30 ц.; Д. Добровольський 25 ц. — Разом зібрано \$54.55.

По відтягненню розходу вислано до Обеднання \$54. Збірка продовжується.

За Уряд ОДВУ: Константин Шевчук, голова; Гавриїл Лілак, скаржник; Григорій Булавиць, секр.

Гемтремк, Міш. На зборах Українського Демократичного Клубу, що відбулися 29. березня, члени не забули також за тих наших українців тут в Америці, що потерпіли від страшної повені, та постановили допомогти їм прийнятні малою жертвою. З каси клубу призначено \$10, а окремо жертвували наступні члени: Д. Сеньчук і П. Ганеш по \$2; В. Смит, В. Вороновський, Т. Данилишин, Р. Романів, Н. Мірус, В. Хлопан і І. Крупа по \$1; Н. Машталар, Н. Голарин, Н. Стахів, І. Спендак, П. Дмитришин, В. Андрус, М.

УВАГА! ВІДЧИТ П. Е. ЛЯХОВИЧА. УВАГА!

В АЛЕНТАВІ, ПА. В САЛІ УКР. ПРАВ. ГРОМАДИ, 808 N. FRONT ST. В НЕДІЛЮ, 19-го КВІТНЯ в 7-їй годині ввечір.

В НОРТГЕМПТОН, ПА. В САЛІ ГЛУЩАКА Українська Католицька Громада В ВІВТОРОК, 21-го КВІТНЯ в годині 7:30 ввечір.

В НОРТГЕМПТОН, ПА. В САЛІ Укр. Православної Громади, 1301 NEWPORT AVE. В ПОНЕДІЛОК, 20-го КВІТНЯ в годині 7:30 ввечір.

В БЕТЛЕГЕМ, ПА. В САЛІ Української Католицької 3rd & CARBON STR. В СЕРЕДУ, 22-го КВІТНЯ в годині 7:30 ввечір.

В ВЕСТ ІСТОН, ПА.

в Укр. Католицькій Салі

В ЧЕТВЕР, 23-го КВІТНЯ

о годині 7:30 ввечір.

Запрошується всіх Українців як жінок так і мужчин на ці цікаві Відчити всіх ближчих місцевостях.

ЩО ВАШ СОК ГОВОРІТЬ? — ЯКИЙ ЙОГО НУМЕР?

Найновіше пояснення сил з ТРОМА числами знайдете в новій українській поштовій виправці

СОК НА КУ СТИПЕТСЬКО-ВАВИЛОНСЬКІМ

ЩЕ ПЕРШИЙ ТОГО РОДА УКРАЇНСЬКИЙ СОНИК, ЗА ЯКИМ ВИ ДАВНО ШУКАЛИ

Крім ріжних пояснень сил, знайдете в Соннику вороження з руки, вороження зродити і т. п. — Френологія Хірсманія.

Ціна лиш 30 центів. Як ви хочете мати цей новий Сонник з ТРОМА нумерами, то сейчас вложіть до конверти 30 центів, подійте свою адресу і вишліть до:

KULYNETCH PRINTING CO. 418 East 9th St., New York, N. Y.

Джумага й М. Бабій по 50 ц.; Н. Тиро, П. Стефанюк, П. Гнат, М. Гайовський, Г. Крибіцький і Т. Дробот по 25 ц.; П. Ганчарський 17 ц.; Н. Н. 10. ц. — Разом вислано до Обеднання \$26.77. Є деякі, що не люблять нашого клубу, хоч не знати чому. Може тому, що наш клуб завжди старається нести матеріальну поміч. Отже замість стояти осторонь та критикувати, то найкраще буде, коли ми ставитимемо членами клубу та вестимемо відповідну роботу. Цюра нам зрозуміти, що в організації наша сила.

Ір. Крупа, касієр клубу.

Філадельфія, Па. Злучені Укр. Амер. Орг. занялися в неділю, 5. квітня ц. р., збіркою на потерпілих від повені. — Жертвували: Тов. Укр. Амер. Горожанок, від. Союзу Америки з каси \$15; Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375 У. Н. Союзу, \$15, то є з каси \$10, а від членів \$5; по \$1: зложили такі члени: С. Крутий, В. Василюк, Н. Парашак, Н. Волошанський і Я. Лежнік.

На галі збіркою занявся гром. М. Рибак. Жертвували: Г. Слободян, замість вінка на могилу Юрія Зазуляка, сина Івана в Нью Орліанс \$5; Ева Павлівська з розпродажу писанок \$2.90; по \$2: д-р В. Галла, М. Качмарик і І. Загорин; по \$1: д-р П. Дубас, А. Пашук, І. Боросевич, М. Ри-

бак, С. Гвізд, С. Слободян, А. Рутецький, Т. Задорожний, Н. Новосад, В. Яцишин, Т. Свістун, Г. Грицишин, А. Коллодій, М. Гасій, В. Павлівський, П. Омелян, Гр. Шагала, Й. Михалюк, М. Дубас, С. Захарчук, П. Кобильник, О. Фригорець, д-р П. Романів, адв. І. Дудан, Олена Штогрин, С. Ялечко; по 50 ц.: А. Яськів, М. Кончак, В. Каноюка, В. Яськів, Д. Лабурак. Дрібні жертви 75 ц., отже разом \$43.15. Разом вислано до Обеднання суму \$73.15.

За Управу Злуч. Укр. Амер. Орг.: М. Рибак, секретар.

Джерзі Ситі, Н. Дж. Братство св. О. Николая, від. 4 У. Н. Союзу, ухвалило на своїх річних зборах призначити з товариської каси \$5 для потерпілих від повені та вислати ту жертву до Обеднання. Василь Глав, секр.

Джерзі Ситі, Н. Дж. Микола Петришин \$2.

Підлухане.

Два знайомі балакають при чорній каві:

— Моя жінка — каже один — влаштується так, що я ніколи не заздрю їй за неї.

— Тобто ніколи тебе не зраджує?

— Навпаки. Минулого року мала кохання боксера, тепер має якогось атлета з цирку.

Просто чоловік боїться бути заздрючим!...

Советський гумор.

У Москві одна дівчинка переповідає хлопцеві про свою пригоду в часі паради на Красній Площі.

— І несподівано я загубилася від жмені і почала плакати. Побачив це Сталін, велів прихилити мене до себе, а розпитавши, чого я плачу, сьгнув рукою до кишені... — Чий? — перебив хлопчик.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ роботу у фермера при заряді доми. Голоситися або писати до:

MARIE BERNSTEIN, 83 East 2nd St., New York City.

ХТО хоче довідатися котрого дня приїхав до Америки, або як називався корабель, яким приїхав до Америки хай напише до News Information Service (S), 1104 Marion St., Camden, N. J. 89, 90, 91

ВИПРОДАЖ

Українські роляки до п'яти і рекорди по 20 ц., або 6 за \$1.00. Грамофони, музичні ноты і багато інших річей по дешевих цінах купуйте в UKRAINIAN BAZAR, 60 BEACON ST., NEWARK, N. J.

НА ПРОДАЖ ЧОТИРИ ДОМИ, ШТОР, ГРОСЕРІЯ, ТОВАР І ВСЕ ЗНАЯРДІЯ.

Теперішній рент і дохід \$110. Власник продася дешево, бо мусять виїхати з міста. Голоситися до: 74, M. BRANDT, 824 N. Front st., Allentown, Pa.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 15th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y.

Тел. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12 ввечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

НАЙКРАЩЕ ХОРИ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІ!

Даром пробка ЗІЛІЯ МІЛВЕРТОН

СЬГОДНІШНЄ ОГЛОШЕННЯ У ВАШИХ РУКАХ МОЖЕ БУТИ ВАШИМ ПЕРШИМ СТУПЕНЕМ ДО ЗДОРОВ'Я.

Хочемо, щоб найбільше людей пізнали це відоме лікарство, знане, котре доносило таких чуд у неугах шапуні, ревматизму і неугу вироку.

Одна Велика Коробка \$1 вистане майже на цілий місяць поміч для найгіршого.

Спеціальна оферта читачам „Свободи”:

[] \$1.00 за одну коробку Мілвертону. [] \$1.50 за дві коробки Мілвертону. [] \$2.00 за три коробки Мілвертону.

Пітайте за злани Мілвертону у вашій сусідній аптці, а як там його не мають, то пишть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. Box 628, Newark, N. J. Потребуємо агєнтів.

Напишіть іше нині про поряду і поміч до того добре відомого арабського астролога, ворожбитів з долони і містичного читача. Лише залучіть на \$1.00 моні ордер, запитайте чотири питання про пропаліх своїх, загублені речі, любов, подружжя, бізнес або якийнебудь інший предмет. Не забудьте посилити промі безплатний несподіваний дарунок. Подайте когочо день і місяць вашого народження. Пишіть по англійськи. Зашлить до проф. що живе в Ріфлєд Гемпте. Особи, що мешкають у Джерзі Ситі або в околиці, мусять прийти до офісу. Як прийде, ми скажемо вам ваше ім'я і назвимо, дамо вам поряду і неку вомчі, яка вам потрібна. Замовте собі телефонну день прийому.

Deltaware 3-5904. Office: 383 JACKSON AVE., Cor. of E. Ave. (over Meat Market), JERSEY CITY, N. J. 84-90

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ.

(143)

Як почувся перший гук скоростріла, Тарзан подумав, що все пропало. Вже не було пощо вести двадцять людей на смертельний вогонь, особливо як ворог був озброєний так знаменито.

Кулі з машинового кріса свистали простором без цілі, бо бандити ще не побачили ні одного напасника. Тепер Тарзан побачив, що він може врятувати свій відділ. „Відступай у ліс!” — він крикнув до них. Але вони не рушалися. „Відступай!” — він крикнув ще раз голосніше.

У ту хвилину куля вдарилася одного вояка. Він застогнав і впаав неживий. Серед відділу загорілося бажання болю. „Німсти! Смерть ворогам!” — вони крикнули захриплими голосами й гурмою минулися на фортецю ворога.

Тарзан пробував їх здержати, але ніяка людська сила не була в стані здержати розлючених александрийців. Тоді й Тарзан без страху пристав до них.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄТЬ ПОХОРОНАМИ В ВСІХХ. BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2568.